
MONS KALLENTOFT

JARNÍ MRTVÍ

DETEKTIVNÍ ROMÁN HOST

BRNO 2013

MONS KALLENTOFT JARNÍ MRTVÍ

MONS KALLENTOFT

JARNÍ MRTVÍ

DETEKTIVNÍ ROMÁN HOST

ISBN 978-80-7294-995-3 (FORMÁT PDF)

ISBN 978-80-7294-996-0 (FORMÁT EPUB)

ISBN 978-80-7294-997-7 (FORMÁT PDF PRO ČTEČKY)

ISBN 978-80-7294-998-4 (FORMÁT MOBIPOCKET)

Mons Kallentoft

Vårlik

Copyright © 2010 by Mons Kallentoft

First published by Natur och Kultur, Sweden

Published by arrangement with Nordin Agency, Sweden

Cover design © Niklas Lindblad/mgd.nu

Cover photo © Eva Lindblad/1001bild.se

Translation © Luisa Robovská, 2013

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2013

(elektronické vydání)

Román *Jarní mrtví* je zcela fiktivní.
Jakákoliv souvislost se skutečnými osobami
či událostmi je pouze náhodná.
Nechť mi čtenáři laskavě prominou
určité nepřesnosti v zeměpisných údajích.

PROLOG

KVĚTEN 2010 [V POKOJI TMY]

Kde jsi, tati?

Měl bys být tady, u mě.

Kam jsi zmizel? Tati, tati, musíš si pro nás přijít.

Bratříček pláče.

Je tak maličký. Leží na podlaze a pláče. Na počurané podlaze. Lezou po ní pavouci. Můžou sem k nám i hadi? Ještěři, varani se žlutými zuby. Slyším jejich škrábání. Jestli zemřeme, bude to tvoje chyba, tati.

Bratříček pláče a vzteká se.

Jako tehdy doma u bazénu, tati. Báł se skočit do vody, i když měl nafukovací rukávky. To já se nebojím. Jsem statečná. Statečnější než on. Je mi šest let a jemu teprve tři, vlastně skoro čtyři.

Potím se. Je tu horko. Ale jen chvílemi. Svlékla jsem si svetr, nevadí? Už zase slyším ty zvuky, to přicházejí ti dva pánové. Světlo pode dveřmi zmizí, slyším tikání, nastane úplná tma. Teď musí být bratříček potichu, jinak nás zbijí. Bojím se, volám:

Nebijte mě, nebijte mě. Pode dveřmi se znovu objeví pruh světla a ti pánové odcházejí, slyším jejich kroky, vzdalují se, ale brzy se určitě zase vrátí. A co pak? Umřu? Zabijí nás, tati?

Zavřeli nás tu a já chci pryč. Nosí nám jídlo, dali nám sem nočník a křídly, na podlahu a zdi si kreslíme postavičky. Potmě nevidíme, ale stejně kreslíme.

Bojím se. A bratříček ještě víc.

Co to tiká? Kde jsou ti příšerní ještěři, jejich těla lesknoucí se ve tmě?

Nechci se bát. Objímám bratříčka, cítím teplo jeho těla. Pláče. Tohle je noční můra, o které jsem nikdy nikomu neřekla. To proto se teď stala skutečností, tati? Proto, že jsem ji nikdy nikomu nevyprávěla?

Když je člověk hodný, budou na něj hodní i ostatní.

Tak jako na tebe, tati. Ty jsi hodný, že? Vid', že jsi hodný? Pus-tím bratříčka a buším na zamčené dveře, křičím:

Nechodte sem. Já nechci umřít. My nechceme umřít.

Tak už si pospěšte.

O ŠEST LET DŘÍVE

Mé tělo volá po nekonečné lásce, žíly touží po šumivém zapomně-ní, nic víc nechci, jen to.

Ten nejlepší pocit ze všech je mým jediným přáním.

Vzali mi vás.

Sama jsem to tak chtěla. Nikdo se o vás nedozví. Svěřím vás dobrým lidem, alespoň doufám, že jsou dobří.

Neměly jste vůbec vzniknout a najednou jste byly, dvě. Vidím sama sebe, ležím v nemocničním sále, mrtvolně bledé stockholm-ské jarní slunce se jako rentgenové záření zavrtává do žíhaného linolea, jako by mě odtud chtělo dostat pryč.

Opustím vás, navždy vás opustím. Ani nebudete vědět, že existuju. Na tom, kdo je váš otec, nesejde. Možná mě znásilnil, když jsem v rauši bezvládně ležela v některém z azylových domů nebo v ocelově modrém světle na veřejných záchodcích na hlavním ná-draží. Nebo snad v opuštěném podzemním zákoutí metra.

Jednoho dne jste prostě byly ve mně. Teď jste ve vedlejší míst-nosti, už brzy poznáte své nové rodiče. Chce se mi křičet, ale musí to tak být. Tam, kam patřím, není pro lásku místo. Navždy budete mým tajemstvím.

Vaším otcem může být kdokoliv.

Nikdy se na něj neptejte.

Dveře se otevrou a já vás uvidím. Jste to jediné krásné na téhle planetě, to si pamatujte. Rozpláčete se. Bodá vás do očí to světlo?

Usnete mi v náručí. „Nemusíte spěchat,“ říká mi porodní asistentka, pak mi vás však vezme a já křečovitě svírám pelest postele a brečím. Jinak to ale nejde, takhle to bude lepší. Jste pryč, ale nezapomeňte, že maminka vás miluje.

V univerzitní nemocnici Karolinska to páchne bakteriemi, na které jsou všechna antibiotika krátká, a smrtí. Vyhrabu se z postele, obléknu se a vrávorám chodbou k výtahu, opatrně, aby mě sestry neviděly. Nepustily by mě. Nikdo mě ale nevidí, dokážu být neviditelná.

Necítím vinu ani stud.

Nebo snad ano? O tom ale nemá smysl přemýšlet.

Tolik se mi po vás stýská. Nemůžu a nechci se stesku bránit.

Za chvíli sedím v taxíku, který mě vysadí na náměstí Sergels torg. Rukou, ve které svírám složenou tisícikorunu, mávnu na jednoho známého, černocho. Znam cestu do těch nejhlubších chodeb v metru pod nádražím. Někdo s podobným osudem mi jistě půjčí zapalovač a jehlu a svět bude zase na chvíli takový, jaký by měl být. Jako otevřená náruč prostá všeho zla.

O hodinu později stojím v ostrém odpoledním slunci na náměstí Hötorget. Všude kolem bezpečnostní kamery. Vidí mě.

Přes betonové náměstí z černých a bílých dlažebních kostek běží dvě holčičky, může jim být kolem sedmi let. Doběhnou až ke Kulturnímu domu, vidím jejich odraz ve výloze, odrazy, které nemají obličej. Otočím se. Za mnou hlouček známých, pár mi jich pokyne na pozdrav, jako by říkali: Tak ses vrátila.

Zamávám jim.

Znovu se otočím.

Holčičky jsou pryč.

Pohltil je jejich vlastní odraz.

ČÁST 1.

NENASYTNÁ
LÁSKA

1.

LINKÖPING, PONDĚLÍ 7. KVĚTNA

Nebe je podobné zrcadlu, pronikavě, blankytně modré.

Má stejnou barvu jako plamen svářečky, napadne mladou maminku. Kráčí po náměstí Stora torget, po dlažbě z kostek, které tisíce a tisíce lidských kroků v honbě za životem spojily v jednotou hmotu.

Paprsky slunce nad obzorem prorážejí vzduch jako nabroušené lesklé šípy a vracejí lidem sedícím pod obřími slunečníky na zahrádkách po zimě do tváří barvu. Jejich zrádné teplo v sobě ještě stále skrývá chlad.

Žena se podívá na dům, v jehož přízemí sídlí realitní kancelář, ve výloze tuší zoufalé inzeráty. U bankomatu nikdo není. Pohlédne na hodiny zavěšené pod střešou banky, zdá se, jako by hodinové ručičky kdosi přikoval k ciferníku.

Čtvrt na jedenáct.

Prázdné výlohy obchodů a okna kaváren, jež musely zavřít kvůli finanční krizi. Kromě vzduchu plného jemného pylu a tančícího jarního světla v nich zůstaly jen cedule prosebně hlásající: „Sleva“. „Výprodej“.

Je tu nezvykle málo lidí, pomyslí si. To bude asi tím, že dnes nejsou trhy. Nikde žádní farmáři nabízející bio zeleninu ze skleníku, přistěhovalci načerno prodávající ovoce, ani vetešníci požadující přemrštěné sumy za harampádí, které mělo už dávno skončit na skládce.

Jen na rohu, na svém obvyklém místě, se pod oranžovo-žlutočerveným slunečníkem hrbí prodejce párků čekající na první dopolední zákazníky, kteří by chtěli za pár korun utišit hlad.

Deset korun za párek. Nechybí ani květinář. Vázy plné růžových, žlutých, červených a oranžových tulipánů.

Před ženou poskakují dvě šestileté holčičky, dvojčata. Rozběhnou se k bankomatu před bankou SEB, kde jejich maminka vybírá peníze, když má ve městě pochůzky. Mají tytéž růžové bundy, tytéž džíny i bílé tenisky se čtyřmi červenými pruhy po stranách.

Jsou to sice dvě bytosti, ale chovají se, pohybují a mluví jako jedna. Cizí lidé si je často pletou, brzy se však nechávají strhnout jejich energií, radostí a krásou. Jako by celá jejich existence byla oslavou tohoto světa a života.

Vítr jim čechrá blond vlásy. Jejich pohyby jsou plynulé, a přece trhané a poněkud neohrabané na důkaz toho, že ještě mají co objevovat — ve vlastním těle i v širém vesmíru, stejně jako v tuto chvíli, na tomto náměstí, v tomto maloměstě.

Žena vdechuje jarní vzduch.

Cítí zoufalou vůni čerstvě rozkvetlých tulipánů, jako by jí snad chtěly pošeptat: Proč žijeme tak krátce, a ty, vy přítom tak dlouho?

Pro vás je přítomnost samozřejmá, pomyslí si matka při pohledu na své dcery. Ale pro mě ne. Dobře vím, že člověk může přijít o všechno.

K bankomatu přijede na kole muž v černé mikině s kapucí na hlavě. Zaparkuje kolo, ale nezamkne ho, zato na nosiči opatrně urovná batoh a nechá jej tam. Ani si nesundá rukavice.

Nezastaví se, aby si vybral peníze, ale pokračuje přes náměstí směrem k ulici Bokhållaregatan.

Maminka nepřemýšlí nad tím, kdo to asi je a proč má za teplého jarního počasí na hlavě kapuci. Ani nad tím, proč tu nechává nezamčené kolo s batohem.

Holčičky doběhly až k bankomatu. S úsměvem se otočí k mamince a ona by se k nim nejraději rozběhla, vzala je do náručí, objala je a zulíbala, dala jim najevo svou lásku, aby se cítily v bezpečí a svobodné.

Pak si však dvojčata všimnou stánku s párky. Podlehnou zvyku a hladu, proběhnou kolem maminky směrem k muži pod slunečníkem s horkou kovovou nádobou a plakátem s obrázkou párků.

Poskakují před prodavačem. Matka přidá do kroku a zamíří k nim.

Mám u sebe peníze?

Myslím, že někde mám dvě desetikoruny. Otevře kabelku a hledá peněženku. Muž s černými vousy a silným přízvukem už podal holčičkám párek a s úsměvem pohlédne na jejich matku, zná ji od vidění.

Limonádu. Jakou že to mají rády? Hruškovou?

Hruškovou. Nebo jablíčkovou.

Žena prohledává dno černé kožené tašky. Jsou tam. Dvě desetikoruny. Přesně tak, jak si myslela. Zastudí ji na prstech. Podá je prodavači, který poděkuje a usměje se: „Přijďte zas.“

Holčičky odhopsají k betonovým zátarasům podobným kostkám cukru, které brání autům ve vjezdu na pěší zónu. Vedle nich, před zahrádkou hotelu, je stojan na kola.

Matka spěchá za děvčátky, za kterými se táhnou dlouhé stíny. Volá, aby dávaly pozor a nezamazaly si kečupem nové bundy. Pak si uvědomí, že na něco zapoměla, a vrátí se ke stánku, k muži, který jí podává ubrousky.

Zakroučí hlavou nad svou zapomnětlivostí a za okamžik už sedí v chladném slunečním svitu na betonové kostce vedle svých dětí světácky žvýkajících tučné maso.

Slunce je hladí po tvářích, prokrvuje kůži, jako by jim chtělo ohřát krev.

Lidé na zahrádkách.

Co jste asi zač? přemítá žena. Na některé věci nemá sílu myslet. Starý pán v elegantním modrém saku, béžových vlněných kalhotách, s ulíznutými vlasy. Že by bývalý letecký inženýr ze Saabu? Nebo univerzitní profesor? Anebo snad primář neurochirurgie či oddělení popálenin v místní Univerzitní nemocnici? Nebo zkrátka obyčejný důchodce, bývalý poctivý dělník, který si chce prostě zpříjemnit stáří hezkým oblečením a čelit tak neodvratně se blížící smrti?

V duchu se za své myšlenky pokárá.

U jednoho ze stolků před hotelem Mörnern inn hrají čtyři přistěhovalci středního věku kostky. Na stole sirky, zřejmě hrají o peníze.

Hned vedle nich mládež, nejspíš záškoláci, tedy pokud jim zrovna neodpadla hodina. Lidé různého věku, asi nezaměstnaní, kteří spolu s tisíci dalších nešťastníků v kraji přišli o práci. V jejich očích se zračí rezignace i strach, jako by se sami sebe ptali: dostanu ještě vůbec někdy nějakou práci, nebo už je všechno v háji? Co když neuživím rodinu, nedokážu zajistit dětem slušný start do života?

Žena v bílém plášti se silnou vrstvou make-upu a s cigaretou v ruce.

Tu přece znám, pomyslí si matka dvojčat. Z kosmetického salónu u kostela svatého Larse.

Kolem hotelu projdou tři muži v tmavých oblecích, snad právníci některé z mála advokátních kanceláří ve městě. Anebo rádo-by finančníci. Takoví kupodivu stále ještě existují, dokonce i tady v Linköpingu. Kravaty lesknoucí se na slunci prozrazují nekvalitní, průmyslově zpracované hedvábí. Možná prodávají kopírky nebo mobilní telefony anebo pracují v některé z bank tady na náměstí či v krajské pojišťovně.

Na zahrádce před hotelem sedí pár studentů techniky, soudě podle jejich nevkusného oblečení a inteligentních výrazů. Džíny, vlněný svetr a anatomicky tvarované pohorky. K tomu tašky na notebook. Na stole před nimi turecká káva.

Co vlastně vím o lidech v tomto městě? přemítá žena, když se skloní ke svým holčičkám a utírá jim pusinky od kečupu. Pak se dívá, jak její milovaní andílci střídavě pijí svou oblíbenou zelenou limonádu chemické chuti.

Vlastně zdejší lidi vůbec neznám, pomyslí si pak. Víم jen to, že jsme každý jiný a dokážeme vedle sebe žít pouze díky tomu, že jsme se rozhodli navzájem se tolerovat. Bez ohledu na to, kolik máme peněz, odkud pocházíme nebo co děláme, všechny nás spojuje prostý lidský sen o štěstí.

Občas však vyplave na povrch zlo, nenávisť. Jen ne teď, ne tady. V takový krásný jarní den se přece nic zlého stát nemůže. Dnes je Linköping tím nejbezpečnějším místem na světě.

U sochy Folkeho Filbytera, bájného zakladatele prvního švédského královského rodu, zastaví světle červený městský autobus.

Vystoupí z něj pár lidí a pak se autobus opět rozjede, tentokrát do kopce směrem k zámku. Před nákupní pasáží sedí s nataženou rukou žebračka středního věku se strapatými vlasy.

„Stačilo vám to? Nemáte hlad?“

„Stačilo, mami.“

„Tak jdeme vybrat penízky.“

„Můžu mačkat knoflíky?“

„Já taky, já chci taky.“

„Tak dobře, pomůžete mi.“

Žena s dětmi vykročí přes náměstí k bankomatu, u kterého stále ještě stojí kolo s batohem. Plakáty ve výloze. Poznává jejich typický design. Nechce na to jméno myslet, ale nedokáže si pomoci.

Kurtzon.

Kurtzonovy podílové fondy.

Banka propůjčila místo ve výloze společnosti geniálního finančníka s velmi pochybnou pověstí. Děvčátka už jsou u bankomatu. Z automatických dveří vedle nich vyjde muž v kožené vestě s holýma, svalnatýma, opálenýma rukama, v nichž drží černou aktovku. Rozhlédne se, věnuje dvojčatům úsměv a vzápětí zmizí směrem k budově bývalého okresního soudu.

Žena spěchá za dětmi, klopýtne však o vystouplou dlažební kostku a z rukou jí vypadne kabelka.

Z kabelky vyletí peněženka.

Na zemi se zaleskne zelená platební karta Visa.

Na kontě ještě zbývá dost peněz. Do konce měsíce je sice daleko, ale ještě se ani nedotkla peněz z pojistky.

Klekne si a cítí, jak jí křupne v kolenou.

Holčičky se pošťuchují před bankomatem, vidí je jakoby ve zpomaleném filmu, jak si hrají, předstírají, že do bankomatu strkají kartu, mačkají tlačítka a vybírají obří, magickou částku.

Kabelka.

Opět ji drží v ruce. V okamžiku, kdy se chystá vstát, zaslechne syčivý zvuk, jenž přejde v pípání. Jako by chřestýš chřestil tak hlasitě, až by začal pískat.

Vidí, jak se holčičky zarazí a zacpou si uši. Dojde jí, že zvuk vychází z batohu na kole. Chce se rozběhnout k dcerkám, nemůže se však pohnout, jako by jí zdřevněla kolena. Vidí, jak se výrazy v obličejích děvčátek mění, pípavý zvuk se do nich zabodává jako jedovaté zuby varana.

Vykřikne.

Volá své dcerky jménem, její slova však pohltí ledový modrobílý blesk a po něm horko, jaké nikdy nepoznala. Jakási síla ji vymrští do vzduchu. Nekonečný třeskot trahající uši vystřídá ticho, které se šíří celým městem a dál nad rozespálé lesy Östergötlandu, nad rašící pole, jezera i do lidských příbytků.

Holčičkám jako by zmizel svět, milióny šelem se zpěněnými hubami ho rozcupovaly na kusy a vzápětí se rozpustil ve všeobjímajícím světle na jakémsi jiném, bílém nebi plném stínů, bez začátku a bez konce.

2.

Jsi v nebi, mami?

Když Malin Forsová kráčí k rakvi své matky, ucítí pod nohama slabé zachvění a zaslechne tlumené dunění. Okenní tabulky v kapli Vzkříšení se však ani nepohnou.

To bude asi ze stavby nové silnice u Lambohovu, pomyslí si Malin a pohlédne na krajkový lem svých černých šatů značky H&M.

V Linköpingu se v poslední době díky vládním protikrizovým opatřením se stavebními pracemi roztrhl pytel a detonace jsou téměř na denním pořádku. Nebo je to něco jiného? Chceš mi snad něco říct, mami? Že by to byl výbuch tvého nahromaděného zapírání?

Už je to dlouho, co roztál poslední sníh a odhalil bláto, pod nímž netrpělivě čekala rašící tráva. Malin jednoho březnového rána stála u okna v obývacím pokoji a pozorovala chladné, napohled mrtvé větve stromů pohupující se v nesmělém jarním větru. Připadalo jí, jako by ve větvích téměř slyšela pulzovat energii usilující o přeměnu černi v zeleň, o vznik nového života. Snad to byl zpěv samé podstaty existence. Malin v tu chvíli cítila, že se už brzy cosi stane, že letošní jaro odhalí něco, co se v temných a chladných duších dosud ukrývalo.

Zhluboka se nadechla. S nadějí hleděla vstříc jaru, věděla, že se jí podařilo zvítězit v zimním boji s touhou po alkoholu, překonat samu sebe. A opravdu. Jaro dodrželo slib, který jí toho dne dalo. Něco se stalo, to Malin pozná.

V ruce svírá červenou růži.

Pozoruje pastelové odstíny, jimiž jsou vymalovány zdi kaple. Oranžová a bledě modrá. Na vyvýšeném místě uprostřed kaple, zřejmě aby budila posvátný dojem, stojí bílá rakev.

Chvění a dunění. Malin si pomyslí, že to nemůže být bouřka. Nebe venku je modré a bez mráčku. Stromy, keře i zem po dlouhé zimě opět sochají život ve snaze ukázat svou mužnost.

Stonek růže je zbavený trnů, aby se o něj nikdo neporanil. Prostý bolesti. Takhle jsi to chtěla, mami? Tohle bylo tvé tajemství?

Malin se zastaví u rakve. Naslouchá tichu, dechu ostatních přítomných.

Není jich mnoho. Z rodiny jen ona, její otec a dcera Tove. Ale chybíš nám vlastně, mami, mně a Tove? Pouhé zašeptání takové otázky u tvé rakve je nejspíš rouhání.

Neslyším vzlyky ani pláč. Zato cítím zatuchlý pach kaple. Pa-prsky slunce pronikající skrz průsvitné závěsy sice hřejí, ne však v tuto chvíli. Zavřu oči a představím si tvou tvář, mami. Tvrdé svislé vrásky podél úst a očí, které se nikdy neodvážily pohlédnout do mých.

Otočím se čelem ke smutečným hostům usazeným v lavicích a vidím tě, mami. Tak ráda bych řekla, že jsem smutná, ale necítím vůbec nic.

Jednoho deštivého sobotního odpoledne před třemi týdny zazvonil telefon. Malin byla sama doma, zrovna vařila tuřínovou kaši. Vaření je jedna z forem terapie, k nimž se občas uchyluje, aby zahнала chuť na tequilu, na alkohol.

Otcův hlas, nervózní, a přece klidný. Věcný, a přece smutný tón. Kdesi hluboko jako by však slyšela náznak úlevy.

Po prvních slovech se rozplakal, pak se však ovládl a rozpovídal se. Jak byli s maminkou na golfu v Abamě, jak její matka při třetí nebo čtvrté ráně odpálila míček do moře, jak zmizel ve vlnách Atlantiku, že ji přešla dobrá nálada, ale ještě se ovládala. Když však další úder zahrála příliš doprava a míček se ztratil v hustém křoví mezi uměle vysázenými palmami, vybuchla. „Viděl jsem, že zrudla a chytila se za krk, jako by nemohla dýchat. Upadla na trávník,

ten pečlivě udržovaný trávník, a nehýbala se. Chápeš, co ti říkám, Malin? Chápeš to?“

„Kde jsi, tati?“

„V nemocnici. Přivezla ji sem sanitka.“

Malin věděla, co se stalo. Poznala to z tónu, který tolikrát slyšela v hlasech pozůstalých, jimž oznamovala smrt někoho blízkého. Taková už je práce kriminální inspektorky.

Přesto se zeptala:

„Jak jí je?“

„Je mrtvá, Malin. Zemřela, ještě než ji naložili do sanitky.“

Táta.

Jeho vysoká, nejistá postava na lavičce v čekárně španělské nemocnice. Sám. Ruka nervózně prohrabující černé vlasy, notně prokvetlé šedinami.

Přála si s ním v tu chvíli být, utěšovat ho. Jak tak míchala probublávající tuřín a brambory, přistihla se, že necítí ani náznak neklidu, strachu nebo smutku. Místo toho si představila, jak se před ní vrší hromada věcí, které bude muset zařídit. V jedné ruce telefon, v druhé vařečku.

Tove. Janne, můj bývalý manžel.

Musím jim to říct. Bude Tove smutná? Malin pohlédla na hodiny z Ikey a v okně uviděla svůj odraz — čím dál tím hezčí obličej, blond vlasy na mikádo lemující výrazné lícni kosti. Vzpomněla si, že je na tento týden objednaná k holiči.

„Je mrtvá, Malin. Chápeš to?“

„Je u tebe někdo?“

„Malin...“

„Kdo k tobě může zajít?“

„Hasse s Kajsou už jsou na cestě. Odvezou mě domů.“

„Zamluvím si letenku. Můžu přijet zítra.“

„To ne, Malin, neblázni. Já to zvládnu.“

Znovu ji zaslechla, tu úlevu v jeho hlase. Příslib, že jednoho dne získá cosi zpět, že se jednou bude moci otočit, pohlédnout do zrcadla a snad se i dozvědět nejniternější tajemství svého života.

Smuteční hosté choulící se v kapli na lavicích.

Nejbližší rodina v první řadě.

Matčino tělo sem z Tenerife poslali letadlem.

Malin se postaví za rakev a všimne si, že otec pláče tiše a neslyšně. Tove v krásných černých šatech s bílými kytičkami vypadá znuděně. Dohodli se, že k rakvi půjde nejprve Malin, pak její otec a až nakonec Tove.

Tove drží bílou růži, kterou si sama vybrala. Malin při pohledu na svou šestnáctiletou dceru pocítí osten studu. Studu za to, že byla tak často špatnou matkou, že před vlastním dítětem dala tolikrát přednost práci a alkoholu.

Vedle Tove sedí Janne, na sobě levný, nepadnoucí tmavě modrý oblek značky Dressman, který si zřejmě koupil jen pro tuhle příležitost. V řadách za nimi asi deset lidí, i oni v tmavém oblečení. Páry v otcově věku. Některé z nich si Malin pamatuje ze Stureforsu, jsou to přátelé rodičů z doby, kdy byla ještě malá.

Žádné tetičky ani strýčkové. Matka byla jedináček.

Ani jiní příbuzní.

Jednoduchá rakev bez ozdob, kolem ní pár květinových věnců z Tenerife s neznámými jmény. Malin si uvědomí, že už si s nimi nikdy žádné obličejové nespojí, ale možná je to tak lepší. Zavře oči. Opět vidí matku, ale teď už jen jako neživý obraz, který nemá nic společného s lidskostí, masem, krví ani s city. Zase oči otevře, pokusí se uronit pár slz, to kvůli otci, ale ať se snaží sebevíc, je to marné.

Na židli u okna sedí farářka, asi padesátiletá žena, na rtech náznak úsměvu. Před chvílí pronesla obligátní řeč o tom, jak byla Malinina matka dobrý člověk, zmínila i její nadání pro bytový design a zálibu v golfu.

A tajemství, chtělo se Malin dodat. Měla zálibu v tajemstvích a talent uchovat si za každou cenu zdání výjimečnosti, důležitosti. Jako by jí nikdy nebylo nic dost dobré. A nejmíň ze všeho já.

Po farářčině projevu zachvátil Malin pocit, že je na všechno pozdě, že je cosi nenávratně ztraceno, že třeba přece jen ještě existovala možnost sednout si s matkou k jednomu stolu a promluvit si jako dva dospělí lidé.

Položit jí prostou otázku:

„Mami, proč ti na mně ani na Tove nezáleží?“

Nebo ještě lépe:

„Milovala jsi mě vůbec někdy, mami? Milovala jsi nás?“

Na rakev položí růži.

Pak pohne rty. Matce ležící v bílé rakvi pošeptá:

„Milovala jsi mě, mami? Bůh je mi svědkem, že já tebe ano. Alespoň myslím, že ano.“

Pět set čtyřicet dva dní.

Tak dlouho už je Malin střízlivá. Tak dlouho se jí daří vycházet s Jannem, vzdorovat touze těla i duše po alkoholu, tak šíleně dlouho vítězí v boji nad únavou životem.

Když se Malinini kolegové od linköpinské policie v čele se Zachariasem „Zekem“ Martinssonem a komisařem Svenem Sjömanem dozvěděli o smrti její matky, o náhlém infarktu, o tom, že Margarethu Forsovou převezou na pohřeb domů a že Åke Fors nejspíše prodá byt na Tenerife a přestěhuje se zpátky do Švédska, báli se, aby Malin nezačala znovu pít.

Ztráta matky je těžká pro každého, říkali si, tím spíš pro vyléčenou alkoholičku. Co když poruší svůj zaběhlý řád, otevře si láhev a opije se do němoty? Nebo nedej bože udělá něco horšího?

Malin je však ujišťovala, že mohou být klidní.

Se smutkem se dokáže vyrovnat. Pokud ovšem nějaký cítí.

Nakonec se ukázalo, že ji zařizování zaměstnalo natolik, že dokázala ten zatracený neklid udržet na uzdě. Telefonáty s otcem, organizace pohřbu, úklid bytu rodičů před otcovým návratem, rozhovor s farářkou... spousta vyřizování.

Své dceři telefonicky oznámila, že jí zemřela babička, hodinu poté, co se to sama dozvěděla. Tove zněla tak lhostejně, jak to dokáže jen puberťák. Ale uvažovala i prakticky, dokonce se ptala, jestli nepojedou za dědou na Tenerife. Pak však Malin zaslechla v jejím hlase náznak strachu.

„Nemáš doma nic k pití, že ne, mami?“

„Vodu a kolu, Tove.“

„Nedělám si legraci.“

„Slibuju, že nebudu pít, Tove.“

„Sliby nestačí.“

„Přísahám,“ odvětila Malin a uvědomila si, že smrt matky pro ni znamená příležitost získat zpět ztracenou důvěru své dcery.

Ihned se zastyděla.

Už dávno se smířila s tím, že hrubé násilí, vraždy a neštěstí druhých jsou její obživou, a tudíž svým způsobem i potěšením. Ale co je za člověka, když přemýšlí, jak smrt vlastní matky využít ve svůj prospěch?

Znovu dostala chuť na tequilu.

Zatoužila po nepřekonatelné síle alkoholu. Po opojení, v němž není místo pro city. Žízeň přicházela v jakékoliv situaci, bez ohlášení. Snažila se v těch záchvatech vysledovat jakousi logiku, určit vzorec, aby se mohla kritickým situacím vyhnout, ale marně.

Nemoc. Parazit. Nevypočitatelný virus přicházející kdy se mu zachce. Nauč se s ním žít jako s neviditelným postižením.

Ale v tu chvíli, u hrnce s tuřínovou kaší, po telefonátu s otcem a Tove byla žízeň silnější než kdy předtím, a tak Malin znovu udělala to, co už tolikrát předtím. Úmyslně si způsobila bolest, strčila prsty do vařící, právě rozmixované kaše. Cítila, jak moc to pálí, ale zase ne tolik, aby si poranila kůži.

Tovina hlava blízko Malininy, když sedí na lavici v kapli. Dokonale hladká pleť, na rozdíl od kůže většiny šestnáctiletých dívek bez pupínek a akné. V ruce svírá růži. Matka s dcerou si krátce pohlédnou do očí, nevědí však, co by jejich pohled měl vyjadřovat.

Jen pár metrů od nich leží jejich mrtvá babička a matka. Tovin dědeček, Malinin otec, právě kráčí k rakvi. Otočí se, na okamžik zaváhá, pak se nadechne, rozpláče se, cosi zašeptá a položí na rakev červenou růži.

Malin s Tove na sebe pohlédnou, jako by se ptaly, co si s touto chvílí počít.

Teď je řada na Tove. Dojde k rakvi, a aniž by se snažila plakat, položí na ni bílou růži.

Beze slova se vrátí na své místo a Malin pohlédne na otce, pak znovu na Tove a přeje si, aby jim mohla číst myšlenky. Pak si ale všimne Janneho obřadně kráčejícího k rakvi, jako by všechno, co se tohoto jarního dne odehrává zde v kapli Vzkříšení, bylo divadlo, které je potřeba dohrát až do konce.

Kdy už to jen skončí, pomyslí si Tove a zavře oči. Nemá sílu dívat se na to, jak všichni ti staří lidé, které ani nezná, jeden po druhém přicházejí k rakvi a šeptají věci, které ona neslyší.

„Sbohem,“ řekne jeden z nich nahlas. Tove sebou trhne, otevře oči a koutkem vidí, jak dědeček pláče. Je jí ho líto, vždycky ho měla ráda. Ale babičku? Tu nikdy pořádně neznala. A pro člověka, kterého jste neznali, přece nemůžete truchlit. Dokonce ani máma nevypadá moc smutně, i když se o to zřejmě snaží.

Předstírá city.

Stejně jako všichni ostatní.

Vzpomene si na dopis, který očekává. Nikomu o něm zatím neřekla, neodvážila se. Hlavně ne mámě. Trochu se stydí za to, že zfalšovala její podpis.

Ale co.

Třeba bude mít radost?

Ne.

To není tak jisté. To vůbec není jisté.

Možná bude pěkně zuřit.

Při pomyšlení na dopis se Tove bezděky usměje. Ale tady se přece usmívat nesmí. Nikdo sice nevyžaduje, aby plakala, úsměv je však zakázaný.

Kaplí se rozezná žalm. Zvuk varhan se snaží zahnat zatuchlý vzduch, obdařit denní světlo teplem, jež mu chybí.

Malin tu byla naposledy na pohřbu jednoho zavražděného — osamělého obézního člověka, kterého svět opustil zřejmě už při narození.

Kráčí za otcem k východu a vidí, jak zdraví okolostojící.

Malin jim také kývá na pozdrav.

Pomyslí si, že tak se to asi dělá.

Dveře kaple se otevrou a v tom prudkém protisvětle se z otce stane cizí černý obrys, nad nímž jako by se vznášeli dva andělci s křídly a dívčími tvářičkami.

Jejich bílé obličejy jsou plné strachu.

Strachu tak velkého, že by se k nim Malin nejraději rozběhla, chytila je do náručí a objala.

Zamrká.

Oči si přivyknou na denní světlo a Malin vidí už jen otce. Cítí však zápach destilovaného strachu.

3.

MALIN A JEJÍ MATKA, V PRŮBĚHU DLOUHÝCH LET

Kdy jsem tě ztratila, mami?

Když jsi tehdy odešla? Byla jsi pryč, když jsem byla malá, že ano? Ale kde?

Na planetě Starej-se-sám-o-sebe. Chodili jsme za tebou s tátou, dokonce jsem ti směla sedět na klíně, ale nikdy ne déle než pět minut. Pak jsem buď byla moc těžká, nebo ti bylo horko, prostě jsem ti překážela. Jak jen může matce překážet vlastní dcera?

Tehdy jsem se od tebe odvrátila.

Upnula jsem se na tátu. To on mě vodil do kroužků, bral na fotbalové zápasy, chodil se mnou k holiči.

Že ano?

Vid', že ses o mě staral ty, tati?

Pamatuju si, jak jsem sedávala ve svém pokojíčku ve sturefor-ské vile, kde jsme tehdy bydleli, a čekala na tebe, mami. Až přijdeš, řekneš mi něco hezkého, pohladíš mě po zádech.

Nikdy jsi však nepřišla.

A já jsem jen ležela na posteli, zírala do bílého stropu a nemohla usnout.

Jednou v noci, byla tehdy bouřka, jsem přišla za vámi do ložnice a stulila se k tobě pod peřinu. Bylo mi pět let.

Tys rozsvítila lampičku na nočním stolku.

Táta spal na druhé straně postele.

Podívala ses na mě.

Jen tu klidně zůstaň, řekla jsi. Bojíš se bouřky, vid'?

Zhasla jsi a já cítila pod noční košilí tvé horké tělo podobné korábu překypujícímu lidským teplem. Usnula jsem.

Když jsem se ráno probudila, byla jsi pryč. Seděla jsi v kuchyni.

Ospalá, s kruhy pod očima.

„Vůbec jsem se kvůli tobě nevyspala,“ vyčetlas mi.

Od té doby už jsem nikdy v noci necítila tvé teplé tělo.

Málokdy ses zlobila, mami.

Jako bys neexistovala, i když jsi tu stále byla. Rozhodovala jsi, co si mám vzít na sebe, nebo ses o to alespoň pokoušela, chtěla jsi, abych byla více dívčí, tak se to tehdy slušelo. Nenáviděla jsem všechny ty sukně a šatičky, které ses na mě snažila navléknout.

Chtěla jsi, abych se cítila malá, nicotná, abych věděla, kde je moje místo.

Nejsi žádný génius, Malin.

Najdi si nějakého bohatého chlapa.

Možná bys mohla být učitelkou v mateřské školce. Na to by ses hodila. Ale měj se na pozoru.

Najdi si někoho z dobré rodiny.

Usilovala jsi o to, abych se stala součástí tvého neúspěchu, tvé neschopnosti přijmout svůj život i sama sebe.

Mělas v sobě tolik nenávisti.

Nenávidělas mě, mami? Připomínala jsem ti tvou realitu?

Tvá nepřejícná slova, když jsem přinesla vysvědčení.

To koketuješ s učiteli, nebo co?

A co teprve po narození Tove. Proklínalas mě za mou neopatrnost, jak jsem jen mohla otěhotnět? Tak mladá. Řeklas mi, že u vás doma nejsem vítaná a Tove také ne. Musela by ses prý přede všemi známými hanbou propadnout, že nedokážu udržet nohy u sebe.

Tove.

Sotva ses na ni podívala. Nikdy sis ji nepochovala. Byla pro tebe symbol ponížení, nehodila se do tvého obrazu dokonalého života.

Na obrazu ale nikdy nikomu nezáleželo, mami.

Mně záleželo na tobě.

Toužila jsem po tvé lásce. Ale v dospělosti už jsem o ni nestála, když se mi jí v dětství nedostalo. A ty bys mi ji stejně nemohla dát.

Milovalas vůbec někdy?

Čeho ses bála, mami? Bůh ví, jak moc jsem potřebovala tvou oporu, když jsem sama s dítětem odešla do Stockholmu na policejní akademii.

Táta za mnou občas jezdil.

Ty ale nikdy.

Ženská u policie. Kdo to kdy slyšel?

Propast mezi námi se s přibývajícími lety prohlubovala. Neláska zvítězila nad láskou a mně nakonec nezbylo nic jiného než na tebe zapomenout, mami.

Chybí mi matka, kterou jsem nikdy neměla, ale ty ne.

Znamená to snad, že jsem špatný člověk?

4.

Ve vzduchu je cítit zlověstný, pronikavý zápach spáleniny. To bude zřejmě ze stavby, odkud se před chvílí ozval výbuch. Jarní slunce jako by z toho pachu znervóznělo.

Malin si uprostřed dlážděné chodby vedoucí z kaple stoupne vedle otce a nejraději by ho objala. Je na něm vidět, že by tu radši nebyl.

Vítr si pohrává s korunou dubu, jehož rašící pupeny zatím neukázaly svá nejnabubřelejší gesta. Kmeny stromů sice vypadají mrtvé, ale ve skutečnosti překypují životem, celé město je v rozpuku.

Farářka se usměje, podá Malininu otci ruku a cosi mu tiše povídá. Pak ho za ruku uchopí Malin, na druhé dlani ucítí pevné sevření Toviných dlouhých měkkých prstů. Janne šel napřed, stojí u svého nejnovějšího auta, starého stříbrného jaguára, kterého si sám opravil, a vypadá, že by si nejraději zapálil, ačkoliv Malin ví, že nikdy nekouřil.

Otec se vyprostí z Malinina sevření. Ustoupí pár kroků stranou. Kolem pietně prochází zástup smutečních hostí a jeden po druhém mu potřásají rukou.

„Děkuju vám, že jste přišli.“

„Zvu vás k nám domů na kávu. Ulice Barnhemsgatan.“

„Budu rád, když přijdete.“

Smuteční hosté sice ještě nejsou tak staří, ale přesto jsou určitě rádi, že v rakvi leží někdo jiný než oni.

Malin si všimne vlaštovky letící nad měděnou střechou kaple a místo přítomných hostů si představuje své kolegy z vyšetřovací-

ho oddělení linköpinské policie. Namísto statné ženy s obarvenými zrzavými vlasy si představí Svena Sjömana, svého dvašedesátiletého nadřízeného. Za poslední rok nabral zpátky všechna kila, která předtím s námahou shodil, a při sebemenší námaze už zase heká tak, že Malin připadá, jako by se každou chvíli měl vydat na poslední cestu jako její matka.

Místo staršího muže s pleší vidí Johana Jakobssona, upraveného, starostlivého otce dvou malých dětí, který je spokojen s rodinným životem v řadovém domku na předměstí.

Při pohledu na elegantního opáleného pána si Malin představí Börjeho Svärda, který si poté, co mu předloni zemřela manželka na roztroušenou sklerózu, oholil své pověstné kníry. Börje si zatím nikoho jiného nenašel, věnuje se jen svým psům, střelbě a práci.

Drobnou, kvůli kouření už značně seschlou stařenu nahradí v Malinině fantazii bláznivý Waldemar Ekenberg — původem z vedlejšího okrsku, muž činu se sklony k násilí, majitel drsného, panovačného hlasu.

„Upřímnou soustrast. Na kávu to k vám ale bohužel nestihnu. Byla to hodná ženská.“

Místo milého pána s ostře řezaným nosem a mžourajícima očima si Malin představí svého nejbližšího kolegu Zekeho. Něčím jím ho opravdu připomíná — jeho oholenou hlavu a ocelový pohled, jímž svedl i krásnou Karin Johannisonovou z technického oddělení. Co na tom, že Zeke je ženatý a ona vdaná?

Poslední hosté se rozloučili.

Rozcházejí se k autům na parkovišti. Nikdo z nich se nepodobal Karimu Akbarovi, sotva čtyřicetiletému kurdskému šéfovi linköpinské policie. Karim už se vzpamatoval z rozvodu, dopsal svou kontroverzní knihu o integraci přistěhovalců a je často vidět v novinách i v televizi, vždy v perfektně padnoucím obleku a s dokonalým sestřihem. Má novou známost, státní zástupkyni, kterou Malin nemůže vystát. Podle ní to je zbabělá kariéristka, která jim nedávno v jednom případě ani nedovolila vyslechnout podezřelé z pedoflie.

To snad není možné, říká si v duchu Malin. Jsem na pohřbu své matky a místo truchlení fantazíruju.

Tove došla k Jannemu čekajícímu u jaguára.

Malin s ním vychází, snaží se, kvůli Tove.

Při společných setkáních nic moc neříká, nekomentuje, k něčemu se nevyjadřuje. Tak je to lepší. Zlobu, hořkost a osamělost člověk nejlépe zatají, když o nich nemluví.

Raději si povídají o Tove. O tom, co potřebuje koupit, kdo co zaplatí, jak a kde bude trávit volný čas, prázdniny.

Má Janne někoho?

Malin si ničeho nevšimla, nic neviděla ani neslyšela. Na tohle má nos. Ani Tove nenaznačovala, že by v domě na kraji lesa za Malmslättem vládla nová žena.

Malin vezme otce pod paží, vede ho na parkoviště a zeptá se:

„Přijde odpoledne na kávu hodně lidí?“

„Všichni kromě Dagny Björkqvistové. Ta jede ještě na jeden pohřeb do Skärblacky.“

Skärblacka.

Obec s největší spalovnou odpadu v celém Östgötalandu. Pach z ní se občas jako oblak snese až na Linköping.

Dnes však naštěstí ne.

Zato ten podivný, sotva znatelný puch spáleniny, jako po výbuchu. Malin na to raději nechce ani pomyslet: pach sežehnutého masa, strachu.

Může to být matčino tělo?

Krematorium je sice hned za kaplí, ale že by to šlo tak rychle a její kostru už polykaly zničující plameny? Že by se odér jejího spáleného masa šířil jako neviditelná stopa vzduchem?

To ne.

Kremace přece nemůže být tak brzy po obřadu.

Rakev stále ještě stojí na svém místě a Malin se náhle zachce rozběhnout se zpátky, otevřít ji, položit na matčinu tvář teplou ruku a říct: Sbohem, mami, odpouštím ti, ať už se mezi námi stalo cokoliv.

Zůstane však na parkovišti s otcem.

Dívá se za odjíždějícími auty a zažene představu rakve. Zapne si telefon s dotykovým displejem — jediná letošní investice do technického vybavení policistů. Po delším přemlouvání jí ho svěřil Karim Akbar. Nervózně přejíždí prsty po displeji. Jen co telefon vyhledá signál, začne zvonit.

Na displeji jméno Svena Sjömana.

Zrovna on?

Ted?

Vždyť ví, že jsem na pohřbu. Muselo se stát něco příšerného. Malin pocítí známé zachvění. Vzrušení, které se dostaví vždy, když tuší a téměř doufá v začátek nového, velkého, důležitého vyšetřování. Pak se však dostaví stud, tentokrát dvojnásobný — za radost z morbidní práce, a navíc v tuto chvíli.

Komu se tentokrát přihodilo něco zlého?

Ubodali se nějací opilci?

Nebo že by loupežné přepadení?

Děti?

Ti andílci s dívčími tvářičkami, které před chvílí viděla.

Panebože, ať to nejsou děti. Proti zlu a násilí páchanému na dětech se nelze obrnit.

„Tady Malin.“

„Malin?“

Svenův rozrušený, téměř zmatený hlas. Pak se ale ovládne.

„Vím, že volám nevhod, ale stalo se něco strašného. Na náměstí Stora torget někdo odpálil bombu. Pořádnou nálož. Spousta zraněných. Dokonce i mrtví. Je tu děsný zmatek a...“

Malin slyší Svenova slova, ale uniká jí jejich význam. Co mi to říká? Aníž by to věděla, poví:

„Hned jsem tam.“

Otec na ni pohlédne, slyší její slova a ví, že se něco přihodilo. Zdá se, že má strach, ale jen klidně kývne hlavou, jako by říkal: Já to zvládnou. V jeho pohledu je však ještě cosi jiného, jakási starost a zároveň podivný náznak úlevy, který Malin nechápe, ale cítí, že je důležitý.

„Přijed' rovnou na náměstí,“ řekne Sven.

„Budu tam za pět minut. Možná deset,“ odvětlí Malin.

Zavěsí, upraví si černé šaty a rozběhne se k Jannemu a Tove.

Janne nasadí znepokojený výraz, dívá se na ni podezřívavě a se zvednutým obočím, když se k němu poklusem blíží, dlouhé šaty jí brání v rychlejším běhu.

Určitě si všiml, že telefonovala a přepnula na své profesionální já.

Jestli teď na náměstí potřebují nějakého hasiče, pak je to Janne.

Jak to tam asi vypadá?

Jako ve válce. Utržené údy, krev a křik. To všechno Janne dobře zná. Rwanda — Kigali. Bosna. Súdán. Jmenujte mi jedinou oblast zasaženou nějakou katastrofou, kde dosud neuplatnil svou potřebu pomáhat druhým.

„Musíme jet. Potřebujeme tě tam,“ řekne Malin a chytí ho za paži. Pak jim zběžně vysvětlí, co se stalo, a Tove s klidným výrazem ve své krásné dívčí tváři řekne: „Jen jedte, já se o dědu postarám. Zvládneme to sami. Tohle je důležitější.“

„Díky,“ řekne Malin a otočí se k Tove zády. Má pocit, jako by to udělala už tisíckrát.

Dojde k nim otec.

„Tati, to bylo z práce, stala se hrozná věc, musím jet.“

„Jen jeď,“ pobídne ji otec bez zaváhání. „U nás stejně nebude moc zábava.“

Nezeptá se, co se stalo, a zdá se, že ho to ani nezajímá.

O minutu později sedí Malin v novém bílém služebním volks-wagenu, vedle ní na sedadle spolujezdce Janne.

Otec s Tove pojedou jaguárem.

Paprsky jarního slunce prohrály vzduch v autě jako pouštní bunkr. Ve zpětném zrcátku vidí Malin svého otce a dceru stojící na parkovišti před kaplí. Objímají se a Malin nevidí, jestli pláčou. Snad ne. Snaží se přesvědčit sama sebe, že si jen navzájem dodávají sílu, aby opět získali kontrolu nad zbytkem dne a nad všemi následujícími dny.

Janne se zhluboka nadechne a odkašle si.

„Vím, co výbuch dokáže udělat s lidským tělem, Malin. Připrav se na nejhorší.“

5.

Dva šedobílí holubi klovou do čehosi, co vypadá jako kus masa. Lidského masa? Tkáň z těla roztrhaného na kusy ještěřimi zuby ostrými jako břitva.

Dlažbu náměstí Stora torget pokrývá prach a nepořádek. Spolu se stovkami růžových okvětních lístků tulipánů kolem Malin prolétne i špinavá papírová cedule s oranžovým, ručně psaným nápisem „Sleva“.

Je to na zemi opravdu maso?

Blíží se k té věci ležící na dlažbě asi deset metrů před lékárnou. Zdvihne ruce, aby odehnala holuby. Přece do toho nemůžou jen tak klovat.

Vypadá to jako...

Ne. Ať to není pravda.

Ne, ne, ne.

Když pomalu přichází k tomu, co by raději neviděla, závan větru jí nadzvedne černé šaty.

Zaparkovali s Jannem před barem U Hamleta. Sice odtamtud dohlédli skoro až k náměstí, žádné stopy výbuchu však neviděli. Ani lidi. Vystoupili, rozběhli se vstříc neštěstí a jediné, co slyšeli, bylo všeobjímající ticho.

Třeba se mi ten Svenův telefonát jenom zdál? Co když k žádnému výbuchu vůbec nedošlo? Možná to ani nebyla bomba, jen prasklé plynové potrubí. Ale plyn už se přece v Linköpingu dávno nepoužívá, ne?

Doběhli až k náměstí.

Zpomalili, jako by chtěli uklidnit srdce, obrnit se, připravit, přepnout na profesionální režim.

Na dlažbě před obchodem s obuví a trafikou se povalují úlomky skla z rozbité výlohy. Zřetelně cítí pach spáleného masa a vlasů, ale neslyší žádný křik.

U nákupní pasáže zahrnuli za roh a před nimi se otevřelo náměstí.

Při pohledu na tu spoušť se Malin málem skácela k zemi. Musela se zastavit a popadnout dech, zatímco Janne běžel dál k sanitkám a požárním autům, které vjely na náměstí z druhé strany.

Hasiči a záchranáři procházeli mezi zraněnými s ovázanými krvácejícími hlavami a přikrytými hliníkovými fóliemi. Někteří z nich telefonovali, jistě se svými blízkými.

Malin náhle pocítila podivné nutkání zavolat Tove, přestože se s ní rozloučila teprve před pár minutami.

Všude kolem střepy, nepořádek a prach. Převržený květinový stánek, všude plno tulipánů. Mezi tím vším sem a tam pobíhal bílý chrt s krvácejícími tlapkami. Bílí a šediví holubi létali nízko nad zemí, jako by se prohlíželi v té spouště roztráštěného skla. Všechna okna hotelu vedoucí na náměstí vysklená, rozbitá na milióny střepů. V přízemí prázdná hotelová restaurace a bar, vydané napospas větru. Jako by na zem sestoupil bůh a oznámil příchod soudného dne.

Malin zavřela oči.

Opět ucítila zápach spáleného masa a látky.

Strážníci v uniformách natahující policejní pásku.

Snažila se tomu výjevu přivyknout, pochopit ho, přimět oči smířit se s ostrým jarním sluncem a pohledem na bledé, neopálené lidi připomínající mrtvoly, v porovnání s nimiž krev na dlažbě vypadala ještě rudější než obvykle.

Prodavač párků.

Ze slunečníku nad jeho vozíkem zbyla jen holá ocelová konstrukce.

Ohřívací nádoby rozházené po zemi. Pergoly odvádě ze zahrádek. Jako by se nebe proměnilo v obří ústa, která nasála všechen vzduch a vzápětí zasypala milióny střepů obyvatele Linköpingu užívající si jarního slunce na největším náměstí ve městě.

U budovy bývalého okresního soudu stojí dvě hlídková policejní auta. Před bankou SEB zeje místo bankomatu černá díra. Nikde však žádné cáry peněz, ohnisko výbuchu zřejmě všechny bankovky pozřelo.

Že by se někdo snažil vyhodit do povětří bankomat a trochu to přehnal?

Ne.

Takový případ už v zemi nezaznamenali desítky let. Když chce někdo krást z bankomatu, raději si zkopíruje údaje z platební karty nebo si nejprve zjistí PIN a kartu pak ukradne.

A ten výbuch byl na jeden bankomat až moc silný. Ale co když se jedná o nezdařené loupežné přepadení?

Bezpečnostní kamery nad bankomatem kupodivu vypadaly, že jsou nepoškozené. Pod nimi vysklená okna, pár ocelových rámu se dokonce vlivem výbuchu rozteklo.

Převrácená jízdní kola s roztrhanými dušemi.

Kde je Sven? Zeke? Börje? Johan? Waldemar?

Malin si promnula oči, nikoho z kolegů neviděla, ale bylo jí jasné, že tu někde v tom klidu po bouři musejí být.

V bance ticho a prázdno. Na rohu u kavárny a galerie Passagen hlouček zvědavců. Na vedlejším domě bankomat Obchodní banky, neporušený.

Proč? Protože Obchodní banku na rozdíl od banky SEB nikdo nemůže vinit z finanční krize? Protože se k zákazníkům chovají fér? Malin si vzpomněla na Anniku Falkengrenovou, výkonnou ředitelku banky SEB, která v roce, kdy propukla krize, vydělávala dvacet miliónů ročně, a ještě si chtěla pevnou složku mzdy navýšit. Za jejího ředitelování byla spousta lidí uvržena do zkázy, ona však bezostyšně hrabala dál.

Upírka v krásných šatech popíjející šampaňské na zámku ve stockholmské vilové čtvrti Djursholm.

Malin by se ani nedivila, kdyby ji někdo chtěl vyhodit do vzduchu. Ji a všechno, co symbolizuje.

Malin se v posledních pár letech občas chtělo z chamtivosti ředitelů bank zvracet. A není sama. Měli by jít žebrat na ulici, jako mnozí jiní, kterým nic jiného nezbývá.

Proč jsou tu ti čumilové? Tak blízko banky.

Co když to byl teroristický útok? Co když za chvíli vybuchne další bomba?

Převrácený dětský kočárek.

Dokáže se mnou vůbec ještě něco otrást? Pomyslí si Malin při pohledu na holuby klovající do čehosi, co by raději neviděla.

Několik hasičů přikrývá žlutou plastovou fólií kusy lidského masa. Noha. Nožička. Oko, obličej. Co se kurva vlastně stalo? Co se to sakra děje? Dva roztrhané obličej. Ne.

Štěkot chrta. Otřepe si tlapky, až na rozbité sklo a dlažbu stríká krev. Vtom Malin spatří mohutnou postavu Börjeho Svärda. Uchopí vodítko, klekne si a přitáhne psa k sobě, hladí ho a uklidňuje.

Nevolnost.

Žízeň.

Mají U Hamleta otevřeno? Teď by přišlo vhod pivo a tequila. Ti zatracení holubi ne a ne přestat klovat, už jsou tu zas.

Do sanitky před hotelovým vchodem přinášejí záchranáři nosítka, z nichž se táhne hadice od kapačky. U baru stojí doktor, Malin ho zná od vidění. Na sobě modré zakrvácené tričko.

Holubi.

Znovu k nim vykročí.

Zachovej chladnou hlavu, Malin, uklidni se, vzpamatuj se. Zahlédne Janneho, přes nový oblek si natáhl žlutou goretexovou bundu, klidně a systematicky ošetřuje dva zraněné studenty, na které se dosud nedostalo. Ovazuje jim rány na rukou, mluví na ně. Malin vidí jeho pohybující se rty, a ačkoliv neslyší, co říká, ví, že je to stoprocentní profesionál, dodává lidem pocit bezpečí, aby předešel traumatickému šoku. Znovu ji popadne touha zaskočit k Hamletovi.

To ale přece nejde.

Holubi.

Klovající do masa, kůže, vlasů, dětských vlásků. Malin se k nim rozběhne, ruce rozpažené jako dravý pták.

Jak nedůstojné.

Holubi se vznesou k nebi a připojí se k hejnu nízko letících vlaštovek.

Malin se zastaví u věci, do které klovali.

Klesne na kolena.

Narovná si černé šaty.

Cítí, jak se jí sevře žaludek, zvracení se jí však podaří potlačit.

Popálená tvář. Krásná dětská tvářička, odtržená od hlavy a lícni kosti naprosto zničující silou.

A oko. Pořád ještě na svém místě, ve tváři, otevřené, jako by snad ještě vidělo.

Malé hnědé oko zírající na Malin, jako by jí chtělo něco říct, o něco ji poprosit.

Odvrátí pohled.

Zavolá na hasiče se žlutou plastovou fólií.

„Tady. Tady to přikryjte.“

Vidíš mě, Malin Forsová? Nebo moji sestřičku?

Nevím, neodvažuju se podívat na to, co ze mě zbylo. Z nás obou.

Bylo nám šest, Malin.

Šest let.

Jak může být život tak krátký?

Chceme víc.

Možná bys nám v tom mohla pomoci, Malin. A kde je vlastně tatínek? Proč tu není s námi? Měl by tu přece být, chceme ho vidět. Maminka tamhle v sanitce k nám má také blízko, že?

Bojíme se samoty, tmy a bílého, zakrváceného, tančícího psa. Odved' ho pryč, Malin, odved' ho odtud.

Otočila ses a odcházíš náměstím, nevydržela jsi pohled na tu tvářičku a oko. Pod nohama v černých lodičkách cítíš křupající sklo a v duchu se ptáš, kolik je tu asi mrtvých. Dvě holčičky? Nebo je obětí víc?

Všechno víme, Malin, čteme ti myšlenky, přestože je nám teprve šest let. Najednou jsme vševědoucí, známe řeč myšlenek, díky níž víme, že vlastně nevíme nic, a to nás děsí. Máme takový strach, až ho můžeš slyšet hvízdát ve vzduchu. Jako zvuk píšťalky na psy — slyšitelný, a přece ne.

Máš také strach, vid? Bojíš se, co s tebou tenhle výbuch udělá. Děsíš se své touhy po průzračnosti, kterou by naše násilná smrt mohla způsobit a zase probudit vše, co víš o zlobě.

Bylo nám šest let, Malin.

Šest let.

Pak jsme zanikly. Ty víš, že se to může týkat i tebe, Malin.

Proto nás miluješ, vid? Protože ti můžeme dopřát klid. Stejný klid, jaký můžeš dát ty nám.

Sven Sjöman se opírá o auto. S černou karosérií v pozadí vyniká jeho profil a hluboké vrásky na čele, které jeho rysům dodávají výraz tvrdosti, neoblomnosti a rozhodnosti.

Navzdory navenek klidnému vystupování jsou všichni policisté rozčilení.

Zeke kývl na Malin, jako by říkal: Nazdar, parťáku, vzhůru do práce. Malin mu pozdrav opětovala a v duchu si pomyslela: Co bych si bez tebe počala, Zeke? Dokázala bych dál dělat tuhle práci, kdyby se ti něco stalo?

Zeke jako by nasával pachy náměstí, tvrdýma zelenýma očima přejíždí po té spoušti.

„Minimálně dva mrtví,“ oznámí Malin. „Dvě malé děti.“

Zeke zavrtí hlavou, zavře oči.

„Jedna těžce raněná,“ dodá Sven.

„A zraněných celkem?“ zeptá se Malin.

„Kolem třiceti,“ odvětí Sven. „Ale většinou nic vážného. Hlavně řezné rány, které sice vypadají děsivě, ale nic to není.“

„To nezní moc dobře,“ konstatuje Zeke. „Říkalas dvě děti? Kolik jim bylo let?“

„Zatím nevíme,“ odpoví Malin. „Ale viděla jsem dost na to, abych mohla říct, že zemřely minimálně dvě děti. Právě dorazila Karin se svými kolegy, to je jejich práce.“

Koutkem oka Malin zahlédne krásnou Karin Johannisonovou ze Státní kriminálně-technické laboratoře. Blíží se ke žlutým plastovým fóliím na zemi, pod nimiž leží dětská tvářička.

„Myslíte, že hrozí další výbuch?“ zeptá se Malin. „Tak to přece při teroristických útocích bývá. Nejprve jeden výbuch, a když se pak lidé v panice na místě shluknou, přijde další.“

„Tak to bylo i na Kuta Beach na Bali,“ přikývne Zeke.

„Musíme odtud dostat ty čumily,“ rozhodne Sven. „Rozšířit uzavřenou zónu, prohledat to tu se psy a odvézt zraněné. Vyslechnout všechny, kteří mohli něco vidět.“

„Ale kdyby chtěl někdo odpálit další bombu, už by to nejspíš udělal,“ řekne Malin.

„Víme vůbec jistě, že to byla bomba?“ zeptá se Zeke. „Nešlo třeba o něco jiného?“

„Jako třeba co, sakra?“ opáčí Sven a Malin si uvědomí, že ho neslyšela klít už minimálně deset let, pokud vůbec někdy. Vidí, jak se mu do očí vkrádá strach. Člověk by řekl, že po pětatřiceti letech u policie už musel vidět a slyšet všechno. A pak tohle. Bomba odpálená za bílého dne na největším náměstí ve městě. Kde začít? A kde skončit? Jak ochránit obyvatele? A jak chránit sám sebe, kolegy vykonávající jejich práci? Není tenhle úkol nad jejich síly?

„Třeba únik plynu,“ odpoví Zeke klidně.

„V Linköpingu se už deset let plynem netopí.“

„A co když se někdo snažil vyhodit do vzduchu bankomat?“ ne nechá se odbýt Zeke. „Nebo vyloupit banku?“

„Na to byl ten výbuch zatraceně silný,“ zavrtí hlavou Sven. „I když jeden nikdy neví. Ale před chvílí jsem v bance byl a žádný pokus o přepadení prý nezaznamenali. Zaměstnanci jsou v šoku, měli bychom je co nejdřív vyslechnout.“

„Přepadení to nebylo,“ řekne Malin. „To všichni tři víme.“

„Nevolal k nám někdo a nenahlásil bombu?“

„Ne,“ zavrtí hlavou Sven.

Malin si všimne černého mercedesu, který strážníci pustili přes policejní zátarasy. Zaparkuje u kina na ulici Ågatan.

Z auta vystoupí Karim Akbar, šéf linköpinské policie, v černém obleku s bílými proužky a perfektně padnoucí růžové košili.

Malin se znovu rozhlédne po náměstí a vidí, že mezi zraněnými, kteří jsou stále ještě za policejní páskou, se proplétají novináři v čele s Danielem Högfeltem, reportérem místního deníku *Östgöta Correspondenten*.

Proč je odtud ještě nikdo nevyhodil?

Slyší tlumené mumlání a cvakání fotoaparátů, vidí blikající červená světélka televizních kamer. Pak se ozve Karimův hlas:

„Tohle bude historicky naše největší mediální událost. Už začala invaze novinářů.“ Malin by mu nejraději vlepila pohlavek a zařvala: Umřely tu děti, roztrhalo je to na kusy, a ty myslíš jen na média!

„Karime,“ řekne Sven klidně. „Podle všeho tu dnes někdo odpálil bombu. Máme tu dvě mrtvé děti a spoustu zraněných, z toho jednu ženu těžce. Teď není vhodná doba starat se o média.“

Karim pozvedne obočí.

„Tak jsem to nemyslel,“ ohradí se a vzápětí dodá: „Může dojít k dalšímu výbuchu? Co když je to teroristický útok mezinárodních rozměrů?“

„To nemůžeme vyloučit,“ odvětlí Malin.

„Tak koukejte dostat ty lidi pryč odtud,“ poručí Karim. „Hned.“

S těmi slovy vykročí k hloučku uniformovaných strážníků u hlídkového auta, které před chvílí přijelo.

„Poslouchejte mě,“ zavolá.

„Co to jen může být?“ zeptá se tiše Sven a zatáhne břicho. „Co myslíš, Malin?“

Malin pokrčí rameny.

„Nemám tušení.“

„Zeke?“

„Obyčejné přepadení to asi nebude. Ani žádná klukovina. To je jasné. A kdyby chtěl někdo vykrást bankomat, udělá to v noci a ne teď, když je kolem spousta lidí. Kdepak, to bude něco jiného.“

Všichni tři stojí chvíli mlčky.